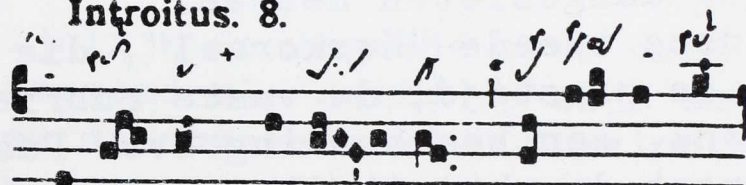

KERKORAAL

S^x Introitus. 8.

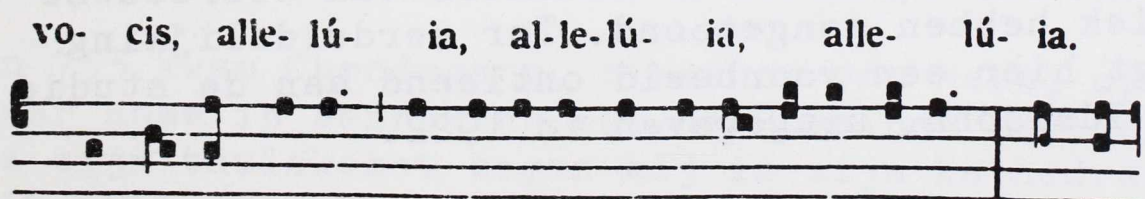
+ Ant.
Spiritus

128

? of { 166
233

Ps. Exsúrgat De- us, et dissipéntur in-i-mí-ci e-jus: * et fú-

K E R K O R A A L

Jaargang 1976 Nummer 2.
13-4-1976.

Redactie: J.v.Hout, R.v.d.Laar, J.Leenen, S.v.Lieshout,
J.v.Ommeren.

Redactieadres: Havenweg 2, Aarle-Rixtel.
tel. 04928-1512.

Kopij vóór 1 juni.

VOORWOORD.

Allereerst een hartelijk welkom aan de rijen der "Amici Cantus Gregoriani" die zich bij onze lezerskring aangesloten hebben.

In deze tweede "Kerkoraal", die in het teken staat van de paastijd, de vaste rubriek over het Gregoriaans, een beschouwing over Pasen, bijzonderheden omtrent de activiteiten van jongenskoor en heren-koor de komende weken.

De redactie wenst alle lezers gedurende de paasweken veel devotie.

Redactie.

READER GREGORIAANS NUMMER II.

VELE WEGEN LEIDEN NAAR ROME! (1)

Over de oorsprong van het Gregoriaans bestaat geen enkele twijfel. De wortels ervan liggen in de synagoge, zoals onderzoekers van Hebreeuwse muziek hebben aangetoond. Ter verduidelijking volgt hier een voorbeeld ontleend aan de studie van Idelsohn, uitgegeven in 1922.

(A) Kyrie in Modus III

(B) Hebreeuwse Melodie

Ook het andeel dat paus Gregorius de Grote heeft gehad rond het jaar 600 in het vastleggen van de Gregoriaanse melodieën, heeft tot het kerkmuzikale kongres van het Heilig Jaar 1950 nooit problemen gegeven.

Men kent waarschijnlijk de legende over deze paus met de H.Geest, vermomd als duif, op zijn schouder. Deze fluistert hem de ongeveer 20.000 melodieën van het Kerkelijk Jaar in zijn oor, welke dan door zijn diaken Petrus definitief worden vastgelegd. Deze melodieën zijn verspreid over West-Europa waar ze werden bewaard onder het toezien van vorsten en religieuzen.

Hoe mooi en lieflijk deze legende ook is, men ontkomt er sinds 1950 niet aan om in dit verband ruime aandacht te schenken aan vragen en hypothesen zoals die momenteel gepubliceerd worden. Een van de meest opmerkelijke theorieën in deze is wel die van Prof.Dr. Hélène Wagenaar-Nolthenius. Zij stelt tegenover de legende van de duif haar op talloze feiten uit de geschiedenis gebaseerde visie.

In 753 kwam Chrodegang, bisschop van Metz, op weg naar Rome in aanraking met de Romeinse cultuur. Na zijn thuiskomst begon hij in zijn kathedraal de situatie naar Romeins voorbeeld om te vormen.

Het resultaat was dat Metz hét centrum werd voor de kerkmuziek. Dit had tot gevolg dat de Frankische zangers ook op verantwoorde wijze kritiek konden leveren op veranderingen of afwijkingen zoals die groeiden in Rome, waar men in de negende en tiende eeuw onnauwkeurig omsprong met de Liturgische voorschriften en richtlijnen, uitgevaardigd door paus Hadrianus I, en toegekend aan paus Gregorius, iets wat historisch niet juist was.

De naam Gregorius en de term Gregoriaans zouden meer bedoeld zijn als: "made in Rome" en "zangers in Metz let op, wij hebben de enige ware zang".

Deze houding van Rome was een reactie op de vervreemding van elkaar, en de steeds stijgende invloed van Metz op de rest van Europa.

Metz streefde Rome in kwaliteit voorbij.

Romeinse zangers beriepen zich toen op de oorsprong. Deze lag toch immers in Rome! Gregorius had toch zelf een schola cantorum gesticht!.....

Daarom nam men in Rome de vrijheid in de Romeinse zangboeken voortaan voorin te vermelden dat Gregorius zelf een en ander gekomponeerd had.

Door deze zonde van Rome tegen de historische werkelijkheid, is waarschijnlijk de duif op Gregorius schouder neergestreken.

S.J.M.van Lieshout.

PASEN EN DE PAASTAAL.

Pasen begon niet met wetenschappelijke toespraken en eindeloze verklaringen. Wel met kreten van ontroering, schrikreacties en mededelingen over persoonlijke ervaringen. De vrouwen en de leerlingen hakkelden wat; ze spraken niet over: dé Verrezen Heer; ze spraken, ieder op hun eigen manier, hun

verbondenheid met hun Jezus uit: Ik heb Hem gezien; Aan mij is Hij verschenen, Als iemand in de eerste persoon tegen je spreekt over zijn ervaringen, dan kun je daar niet langs, tenzij je die persoon links laat liggen. Om een gelovige te verstaan, moet je zelf willen geloven.

Voor mij is Jezus de Verrezen Heer, vraag me niet waarom, dan vertrouw je me niet, dan vertrouw je Hem niet. Op deze manier sprekend schiepen zij rond hun Verrezen Heer een nieuwe gemeenschap.

Taal drukt vooral gevoelens uit, getuigt wat innerlijk in een mens omgaat. Jezus werd niet tot het leven geredeneerd: als je maar lang genoeg praat, dan ga je het zelf geloven. Hun Verrezen Heer werd al sprekend voor elkaar beleefd. Deze taal raakt de werkelijkheid: Mijn Heer leeft. Het is de stem van je hart. Als we niet over Hem praten, waar is ons hart dan? Niet bij Hem.

De vrouwen en de leerlingen kunnen niet zwijgen over hun Verrezen Heer, maar vraag hen geen argumenten en geen verhandelingen; dan praat je Hem dood. Luister naar hun geloofstaal, die het onuitsprekelijke uitsprekt. Pasen begon niet met een katechismusles, wel met de onhandige taal van de liefde. Daarom ook is de Bijbel vooral een leesboek van geloof en liefde; de Bijbel is waardevol voor hoe zij het zegt. Geloofstaal is spreken waarover niet te spreken valt. Daarom kan geloof zich alleen uitspreken in een geloofsgemeenschap, waar meer beleden dan bewezen, meer gesproken dan uitgesproken, meer gebeden dan onderwezen wordt. Dit is verstaanbaar, waar wederzijds vertrouwen is. Dit overtuigt, waar gelovig geluisterd wordt. Dit scheidt gemeenschap, waar liefde bloeit. De taal heeft zijn grenzen. Geloof, vertrouwen en liefde niet. Die zijn vaak sprakeloos en woordeloos.

U allen wens ik een Zalig Pasen.

A.G. Haasen.

SYMPATHISANTEN-AKTIE.

In het eerste nummer van "Kerkoraal" was sprake van de voorbereiding van een sympathisanten-kring. De commissie heeft nu het genoegen mede te delen, dat eind februari deze kring een feit is geworden, onder de Latijnse naam "Amici Cantus Gregoriani", vrienden van het Gregoriaans.

Naar het zich in dit stadium laat aanzien, is de aktie goed aangeslagen, en Sint Jozefkoor en Gregoriaans zullen er zeker veel profijt van hebben.

R.v.d.Laar.

PAASSPEL "VISITATIO SEPULCHRI".

In de werkplaats van een boekbinderij begint zoiets. Een oud en versleten Evangelieboek van een oude abdij wordt opnieuw ingebonden. Plotseling komt onder de kافت iets te voorschijn wat lijkt op muziek. Het werk wordt stopgezet en de bewuste schutbladen worden overgeleverd aan kenners van oude muziek.

Zo ongeveer is ook het handschrift ontdekt van het spel "Visitatio Sepulchri" afkomstig van de abdij van Egmond, daterend uit de Middeleeuwen.

Dit verrijzenisspel werd toen opgevoerd door de monniken. Er zijn dan ook in vele kloosters afwijkende lezingen van het spel teruggevonden over heel Europa.

Het Maastrichts Verrijzenisspel dat iets minder uitgebreid is als het spel van Egmond, maar hetzelfde thema behandelt, werd vroeger al door de St. Jozefzangertjes in de tijd van Men. Driessen uitgevoerd.

Het spel van Egmond is onlangs door Utrechtse Studenten opnieuw opgeschreven. Het behandelt de klaagzangen van de drie Maria's op weg naar het graf, de ontdekking van het lege graf, de ontmoeting met Christus als tuinman en de herkenning van Christus door de Emmausgangers.

Negen zangertjes nemen de rollen van de Maria's, Engelen, Christus, Kruidenkoopman en leerlingen voor hun rekening, terwijl een groep zangers van het herenkoor de metten doen.

Het spel is helemaal Gregoriaans gezongen en wordt voorafgegaan door een gedeelte van de metten van de Paasnacht, dat is de nachtelijke gebedsdienst van de monniken.

Het geheel duurt ongeveer drie kwartier.

S.J.M.v.Lieshout.

MEDEDELINGEN.

Aktiviteiten Goede Week.

Woensdag, 14 april, 19.00 uur Repetitie in de St.Jozef-school ter voorbereiding op de Goede Week.

Witte Donderdag, 15 april, 19.00 uur Herdenking v.h. Laatste Avondmaal, verzorgd door St.Jozefkoor en het B-koor van de St.Jozefzangertjes.

Goede Vrijdag, 16 april, 19.00 uur Herdenking v.h. Lijden en Sterven van Christus, verzorgd door het St.Jozefkoor.

Paaszaterdag, 17 april,
18.30 uur, repetitie in het T.D. Instituut
20.00 uur, Paaswake.

Eerste Paasdag, 18 april,
9.30 uur, repetitie in de St. Jozefschool
10.00 uur, meerstemmige Hoogmis.
"Ave Maria" van G.P. da Palestrina.

Tweede Paasdag, 19 april,
9.30 uur, géén repetitie
10.00 uur, Hoogmis.

- . Het Paasspel zal uitgevoerd worden in:
 - Helmond, 18 april, 20.00 uur in het Broedersklooster aan de Ruusbroeclaan,
 - Vaals, 25 april, 18.00 uur in de abdij "St. Benedictusberg",
 - Eindhoven, 1 mei, in de Mattheuskerk,
 - Deurne, 16 mei, in de kapel van het St. Willibrord Internaat aan de Vlierdenseweg.

Iedereen is welkom.

- . Zaterdag 24 april en 1 mei zal er in verband met de vele activiteiten géén repetitie zijn.

